

7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla İş ve Sosyal Güvenlik Alanında Yapılan Düzenlemeler

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

27 Mart 2020

25.03.2020 tarihli 7226 sayılı Kanun, 26.03.2020 tarihli ve 31080 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup, iş ve sosyal güvenlik alanında getirdiği yeni düzenlemeler şöyledir.

1) 2020 yılı asgari ücret destek tutarı belirlendi.

İşverenlerin işgücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla 2016 yılından 2019 yılı sonuna kadar her yıl asgari ücret desteği sağlanmıştır. Düzenleme ile, 2020 yılının tamamında, sektör ayırımı yapılmaksızın, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak şekilde, işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 TL, aylık 75 TL asgari ücret desteği sağlanmıştır.

5510 sayılı Kanununa eklenen geçici madde 80 ile asgari ücret destek tutarı; sigorta primine esas günlük kazancı 128 Türk lirası (aylık 3.840 TL) ve altında **(toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenleri açısından günlük 258 TL, aylık 7.740 TL)** bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2020 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için günlük 2,50 aylık 75,00 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin SGK’ ya ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Bu madde, 01/01/2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2) Kısa çalışma ödeneğinden yararlanma şartları kolaylaştırıldı.

4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 23’üncü maddesine göre; 30/06/2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere, yeni koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son **60 gün (değişiklikten önce 120 gün idi)** hizmet akdine tabi olanlardan son 3 yıl içinde 450 gün **(değişiklikten önce 600 gün idi)** sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanacak; bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak

sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edecektir. Kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekir. Bu kapsamda yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacak, başvuru tarihini 31/12/2020 tarihine kadar uzatmaya ve yukarıda belirlenen günleri farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmıştır. Bu madde, 29/02/2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3) Telafi çalışması 4 aya çıkartıldı.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 64'üncü maddesine göre; zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren **4 ay (değişiklikten önce 2 ay idi)** içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir. Bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmaz. Telafi çalışmaları, günlük en çok çalışma süresini aşmamak koşulu ile günde üç saatten fazla olamaz. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılamaz. Cumhurbaşkanı **bu süreyi (4 ayı) 2 katına kadar artırmaya** yetkili kılınmıştır. Bu madde, 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4) Esnaf Ahilik Sandığı 1 yıl uzatıldı.

Düzenleme ile; Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının 01/01/2021 tarihine kadar ertelenmesi sağlandı.

4447 sayılı Kanuna eklenen geçici madde 22'e göre; 4447 sayılı Kanunun ek 6'ncı maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun esnaf ahilik sandığına ilişkin hükümleri 01.01.2020 tarihinden itibaren 1 yıl uzatılarak 01.01.2021 tarihine çekilmiştir. Bu kapsamda Esnaf Ahilik Sandığı uygulaması 01/01/2021 tarihinde başlatılacaktır. Bu madde, 31/12/2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5) Mesleki yeterlilik belge masrafı ve sınav ücretinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanma süresi 2 yıl uzatıldı.

Düzenleme ile; Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin sınav ve belge ücretlerinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik uygulamanın 31/12/2021 tarihine kadar uzatılması sağlandı.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun Ek 3'üncü maddesine göre; tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nca çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşlarının gerçekleştireceği sınavlarda başarılı olan kişilerin **31/12/2021 (değişiklikten önce 31.12.2019 idi)** tarihine kadar belge masrafı ile sınav ücreti İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır. Bu madde, 31/12/2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6) Bireysel emeklilik katkı payı yabancı para cinsinden ödenebilecek, Devlet katkı payı oranı %10 oranına kadar indirilebilecek

Düzenleme ile; Türkiye'de ikamet etmeyen vatandaşlarımızın ve Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28'inci maddesi kapsamındaki kişilerin döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine dâhil olabilmesi sağlandı.

4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra eklenen cümle ile; Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28'inci maddesi kapsamındaki kişiler tarafından yabancı para cinsinden katkı payı ödenebilecektir. Bu madde, 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4632 sayılı Kanunun ek 1'inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere eklenen cümle ile; işveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının %25'ine karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanmakta olup, Cumhurbaşkanı, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri için bu oranı (%25'i) %10'a kadar indirmeye yetkilidir. Bu çerçevede; bireysel emeklilik sisteminde, ilgilinin sisteme ödediği katkı payının %25'i kadar Devlet katkısı ödenmekte olup, yapılan bu düzenleme ile döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine ödenen paylar için söz konusu oranın %10'a kadar indirilmesine yönelik olarak Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Bu madde, 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7) Kısmi süreli çalışanların genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlanma zorunlulukları ay içindeki çalışma süreleri 20 günden 8 güne indirildi.

5510 sayılı Kanunun 88'inci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesine göre; 5510 sayılı Kanunun 3'üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamına girenler hariç olmak üzere; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında (eski adı ile SSK) sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanunun 13'üncü ve 14'üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanlardan **(5510 sayılı Kanunun ek 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına tabi olanlar bu düzenleme ile kaldırıldı)**ay içerisinde **8 gün (değişiklikten önce 20 gün idi)** ve daha az çalışanlar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur. Bu madde, 26.03.2020 tarihini takip eden ay başında 01.04.2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

8) Emeklilerin bayram ikramiyeleri bayramın içinde bulunduğu ayda gelir ve aylık alanlara ödenecek.

5510 sayılı Kanunun ek 18'inci maddesine göre; SGK tarafından gelir ve aylık ödemesi yapılanlara Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramında 1.000'er TL tutarında ödenmekte olan bayram ikramiyesi **"ödemelerin yapılacağı tarihte gelir ve aylık alma şartına"** bağlı iken yeni düzenleme ile **"bayramın içinde bulunduğu ayda"** olarak değiştirilmiştir. Bu madde, 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

9) En az emekli aylığı 1.500 TL olacak

5510 sayılı Kanunun ek 19'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre; 5510 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, ek ödeme dâhil **1.500 (değişiklikten önce 1.000 TL idi)** Türk lirasından az olamaz. Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamaz. Bu madde, 2020 yılı Nisan ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/7226-sayili-bazi-kanunlarda-degisiklik-yapilmasina-dair-kanunla-is-ve-sosyal-guvenlik-alaninda-yapilan-duzenlemeler/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 03:09 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün. Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net